

Stanisław Guzek
zam. 01-365 Warszawa
ul. Kruszyńska 18 m 1

RELACJA

Urodziłem się 8.V.1920 r. w Warszawie, w rodzinie robotniczej, z ojca Teofila i matki Julii z d. Cybulska.

Po ukończeniu Szkoły Powszechnej, w 1934/35 r. rozpocząłem naukę w I Gimnazjum Miejskim w Warszawie, uzyskując - po przejściu do Liceum im. Bolesława Prusa - świadectwo dojrzałości typu humanistycznego.

Wrzesień 1939 r. przeżyłem w oblężonej Warszawie.

Od IX 1941 r. rozpocząłem pracę w Fabryce Sprężyn i WYROBÓW z DRUTU-KAROL KURZELA w W-wie, w charakterze robotnika /pomoc ślusarza/. Następnie pracowałem w firmach /polskich/ transportowo-spedycyjnych w W-wie, kolejno: w F-mie Transportowo-Spedyc. „Trakt” i „Transvia” jako spedytor. W ostatniej firmie pracowałem do wybuchu Powstania Warszawskiego.

Na przełomie 1939/40 r. w kontakcie z kolegami szkolnymi - wstąpiłem do organizacji konspiracyjnej, wojskowej: Tajna Armia Polska w Warszawie - I Szkolna Kompania Sturmowa C.K.M. /D-ca komp. ppor. „Dzierko” - Czesław Kulesza/.

W kompanii przeszedłem kolejno szkolenie: t.zw. kurs doszkoleniowy (I-go i II-go stopnia), przydzielony zostałem do II-go plutonu, którego d-cą był ppor. „Prawdź” - Jerzy Szaniawski), a następnie ukończyłem Szkołę Podoficerską I-go i II-go stopnia, uzyskując I-szą lokatę.

W dniu 3.V.1941 roku zostałem awansowany do stopnia kaprała, otrzymując d-ctwo karabinu (drużyny).

Niezależnie od w/w prac szkoleniowych, uczestniczyłem w bieżących zajęciach karabinu (drużyny), tj. w regularnych odprawach,

ćwiczeniach terenowych (lasy podmiejskie) oraz akcjach przenoszenia broni zarówno do celów szkoleniowych jak i magazynowania. Równocześnie prowadziłem prace o charakterze wywiadowczym, tj. w rozpoznaniu terenu ewent. przyszłych działań, (a przede wszystkim Mokotów, Wola), dyslokacji miejsc postoju n-pla, z nanoszeniem tych obiektów na szkice itp.

Po otrzymaniu d-ctwa, zajmowałem się przede wszystkim pracą związaną z w/w funkcją, a więc szkoleniem podległych żołnierzy - kolegów, organizowaniem ćwiczeń terenowych oraz regularnych odpraw /1-2 razy w tygodniu/, a następnie utrzymywałem stałą łączność z dowódcami: plutonu, kompanii/m.inn. odbiór i przechowywanie broni pochodzącej ze zrzutów/ kolportaż skryptów szkoleniowych itp.

W początkach 1942 roku zostałem oddelegowany na konspiracyjną Szkołę Podchorążych Piechoty/„Collegium” przy Okregu „Drapacz” którą ukończyłem z I-szą lokatą.

Do ostatnich prac o charakterze operacyjno-wywiadowczym należało opracowanie planów przyszłego obiektu (budynku) natarcia, tj. t.zw. „Staufernkaserne” /ul. Rakowiecka 4/ - w oparciu o uzyskane dane od zatrudnionego polskiego personelu pomocniczego, dot. rozlokowania pokoi, grubości murów i ścian działowych, urządzeń energetycznych, instalacyjnych itp. jak również o załodze SS, która zajmowała w/w obiekt./ Obiekt ten był rzeczywiście przedmiotem naszego natarcia w dniu 1.VIII.1944r./

Niezależnie od w/w działalności wojskowej, w latach 1942/43 wykładałem historię w IV klasie gimnazjum w zorganizowanym tajnym nauczaniu na kompletach Gimnazjum i Liceum im. Bolesława Prusa/. W tej sprawie zwrócił się do mnie b.wyghowawca i profesor Michał Langiewicz, dyrektorem był nadal przedwojenny dr. Czesław Longin Jedraszko - uzasadniając swą decyzję, zaufaniem i brakiem wykwalifikowanego personelu pedagogicznego.

Funkcje te pełniłem bezinteresownie/.

W kwietniu /16-go/ 1944 r. został aresztowany przez „Gestapo” d-ca kompanii I SK.CKM por. „Prawdzić” (Jerzy Szaniawski).

Rozszyfrowane zostały ważne zapiski - w rezultacie „Gestapo” wszczęło poszukiwania całego składu osobowego kompanii/ około 180 osób/.

W efekcie w/w aresztowania d-cy komp. nikt nie mógł przebywać w swoim miejscu zamieszkania, doreczone zostały „lewe” dokumenty, dotacje pieniężne, zapewniono kwatery wszystkim członkom kompanii ściganych przez „gestapo”. Mimo takiej trudnej sytuacji, kompania nie uległa rozproszeniu, d-cą komp. (ok. 15.V.44) został pchr. „Wykrot” (Tadeusz Retmianiak), a od drugiej połowy maja d-ctwo zostało mnie powierzone.

Mimo bardzo trudnych i niebezpiecznych warunków konspiracyjnych, łączność i szajenna pomoc jest utrzymana. Na skutek ubytków osobowych, pod koniec lipca 1944 r. kompania została zreorganizowana w pluton osłonowy Rejonu IV-Mokotów /Batalion E XXV/ i w tym stanie, pod moim d-ctwem brała udział w dniu 1.VIII.44 w natarciu na obiekty przy ul. Rakowieckiej: /SGGW, Staufernkasern Artyleria p-lot - Pole Mokotowskie/.

Po załamaniu natarcia, na rozkaz wraz z rozbitkami wycofaliśmy się na południe Mokotowa, staczając ciężką walkę pod Klasztorem Dominikanów. Po rozbiću oddziału część żołnierzy przedostała się do Lasów Kabackich, większość jednak weszła w skład komp. O-2 b. pułku „Baszta”, która przetrwała do kapitulacji na Mokotowie.

W czasie walk na Mokotowie zostałem odcięty wraz z grupą żołnierzy/Skużewiec - wieś/ i dostałem się do przejściowego obozu w Pruszkowie, z którego udało mi się uciec, dołączając do transportu kalek, chorych i starców. Po tej ucieczce pozostawałem na terenach powiatu Żowickiego, gdzie 18.I.1945 r. wkroczyła

Armie Czerwona i Ludowe Wojsko Polskie.

Za wyróżniającą się postawę w tych walkach zostałem odznaczony Krzyżem Zasługi z Mieczami/ zweryfikowany w 1964r. przez MON/, awansowany do stopnia por./rozkazem Gł.K-dta AK./ oraz przedstawiony do odznaczenia Krzyżem Walecznych/ Krzyż ten obecnie jest w trakcie weryfikacji/.

W 1945r w lipcu po powrocie do Warszawy, podjąłem pracę w Państwowym Urzędzie Samochodowym, pracując w charakterze głównego Dysponenta w Biurze Gospodarczym. Następnie, po reorganizacji Urzędu w Państwowych Zakładach i Warsztatach Samochodowych jako kierownik Transportu, a następnie Z-ca Naczelnika Wydz. Ogólnego. W 1948r. rozpocząłem studia w Szkole Głównej Planowania i Statystyki w W-wie, którą ukończyłem w 1952 r. uzyskując dyplom na Wydziale Przemysłu - Kierunek Inwestycje i Budownictwo. W 1947 r. wstąpiłem do PPS, a od 1948 r. jestem członkiem PZPR. W latach 1956-57, 58-59 pełniłem funkcje wykładowcy szkolenia partyjnego POP, przy Zjednoczeniu Budownictwa Wodno.-Inżynier. W 1949r./IX/ przeszedłem - zgodnie z kierunkiem studiów do pracy w PPB "Hydrotest" - przekształcony w Zjednoczenie Budownictwa Wodno- Inżynieryjnego. Od 1950 do 1959 pracowałem jako naczelnik Inwestycji.

W latach 1959-1960 pracowałem w Państw.Przedś.Budownictwa Oddz. Warsz.na stanowisku Z-cy Dyr. d/s Ekonomicznych /przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane/.

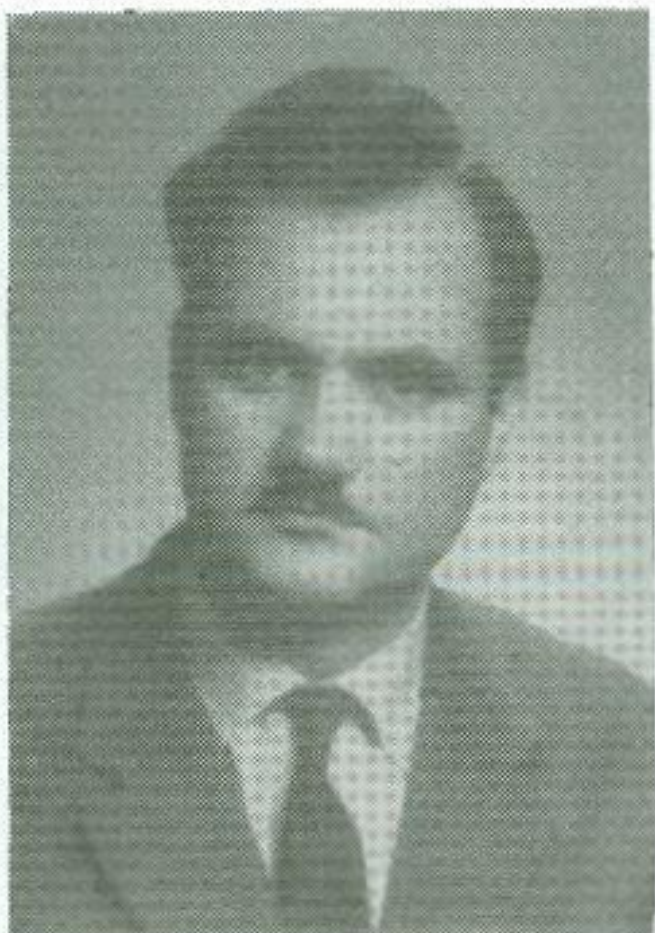
W roku 1960 do 1962¹⁹⁶¹ pracowałem w Instytucie Organizacji i Mechanizacji Budownictwa oraz w Instytucie Techniki Budowlanej w charakterze rzeczoznawcy i st.ekonomisty w pionie budowlanym.

W 1972 roku /X/ przeszedłem do pracy w Centralnym Ośrodku Badawczo-Projektowym Konstrukcji Metalowych "Mostostal" w W-wie, jako projektant w Zakładzie Ekonomiki i Informatyki.

Po reaktywowaniu w 1957 r. ZBoWiD pracuję od tego okresu czynnie w Oddziale Mokotów, szczególnie w Komisjach: Propagandy i Historycznej.

Za prace te otrzymałem Odznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego, jak również dyplomy, wyróżnienia oraz listy pochwalne.

Od marca 1976r. pracuję jako członek Komisji Weryfikacyjnej Stołecznego Wojewódzkiego Zarządu ZBoWiD, do chwili obecnej.-

**kpr. pchor. Stanisław
Guzek**
„Sapieha”
dow. oddziału ochrony
sztabu 4. Rejonu